

Sygn. akt V U 1009/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku H. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla
na skutek odwołania H. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 8 września 2015 r.

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 8 września 2015 r. znak (...)
w ten sposób, że uchyla nałożony na ubezpieczoną H. S. obowiązek zwrotu bezzasadnie uznanego
za nienależnie pobrane świadczenia za okres od 01 września 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku w
kwocie 488,68 zł.

Sygn. akt VU 1009/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 08 września 2015 r. zobowiązał wnioskodawczynię H. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 01 września 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w kwocie 488,68 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła H. S..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wypłacił w dniu 01 września 2015 r. uprawnionej do emerytury kolejowej H. S., ur. (...), deputat kolejowy za okres od 01 lipca 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w kwocie 732,97 zł. Uwzględniając wniosek z dnia 10 sierpnia 2015 r. ,organ rentowy decyzją z dnia 03 września 2015 r. przyznał ubezpieczonej od 02 sierpnia 2015 r. prawo do renty rodzinnej. W związku z przyznaniem tego świadczenia zawiesił wypłatę mniej korzystnej od renty rodzinnej emerytury.

Decyzją z dnia 08 września 2015 r. organ rentowy zobowiązał wnioskodawczynię H. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 01 września 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. w kwocie 488,68 zł, wypłaconych tytułem ekwiwalentu za deputat węglowy kolejowy.

(n i e s p o r n e)

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Istota sprawy sprowadza się do oceny, czy w ustalonym w niej niespornym stanie faktycznym H. S. pobrała nienależne świadczenie i w związku z tym jest zobowiązana do jego zwrotu.

Zgodnie ze stanowiącym podstawę wydania zaskarżonej decyzji przepisem art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Stosownie zaś do art. 138 ust. 2 ustawy emerytalnej, za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania,
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Zgodnie zatem z ust. 1 art. 138 ustawy emerytalnej obowiązkiem zwrotu objęte jest nie każde, a tylko świadczenie nienależnie pobrane, a więc świadczenie wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania, bądź też świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia. Trafnie w piśmiennictwie wskazuje się na konieczność rozróżnienia świadczenia nienależnie pobranego od świadczenia nienależnego. Każde świadczenie nienależnie pobrane jest nienależne, jednak nie działa tu reguła odwrotna.

Istotny w realiach rozpoznanej sprawy jest fakt, iż wypłata określonej jako nienależnie pobranej kwoty nie nastąpiła wskutek okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie świadczeń w całości lub w części, o których wnioskodawczyni została pouczona. W zakresie wykładni art. 138 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 06 grudnia 2010 r., II UK 149/10 (LEX nr 786385), wskazujący na to, że pouczenie o którym mowa w tym przepisie jest przesłanką warunkującą obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Świadczenie zawyżone lub wypłacone wskutek błędu organu rentowego jest nienależne, ale w przypadku braku zajścia przesłanek określonych w art. 138 ust. 2 pkt 1-2 u.e.r.f.u.d. nie będzie stanowiło świadczenia nienależnie pobranego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 09 stycznia 2013 e., III AUa 786/12, LEX nr 1267361). W świetle zatem powyższych rozważań określone zaskarżoną decyzją świadczenie jest niewątpliwie nienależne, ale ze względu na brak pouczenia, o którym mowa w art. 138 ust. 2 pkt 1 omawianej ustawy, nie jest świadczeniem nienależnie pobranym. Skoro więc na podstawie art. 138 ust. 1 ustawy obowiązkowi zwrotu podlega tylko i wyłącznie świadczenie nienależnie pobrane, tj. świadczenie w rozumieniu art. 138 ust. 2, H. S. nie jest zobowiązana do zwrotu kwoty 488,68 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. uwzględnił uzasadnione odwołanie i orzekł co do istoty sprawy.

SSO Krzysztof Głowczyński